

กฎหมายอาญาเกี่ยวกับการอยู่กินฉันสามีภริยากับผู้อื่นขณะมีคู่สมรสในต่างประเทศ

1. ประเทศอังกฤษ

คริสต์ศาสนานั้นมีอิทธิพลต่อรูปแบบการเมืองการปกครองของประเทศอังกฤษมาช้านาน นับแต่ยุคสมัยการปกครองโดยอาณาจักรโรมัน, แซกซอน เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน และแม้ว่าประเทศอังกฤษจะได้มีการตัดความสัมพันธ์กับคริสตจักรโรมันคาทอลิก และไม่ยอมรับองค์พระสันตปาปาเป็นประมุขในทางศาสนานับแต่ศตวรรษที่ 16¹ เป็นต้นมาก็ตาม แต่การดังกล่าวก็เป็นเพียงการไม่ยอมให้อำนาจของพระสันตปาปาและคริสตจักรโรมันคาทอลิกอยู่เหนือวัดในประเทศอังกฤษเท่านั้น แต่ในประเทศอังกฤษก็ยังคงนับถือศาสนาคริสต์อยู่ แม้จะเปลี่ยนเป็นนับถือคริสต์ศาสนานิกายโปรเทสแตนต์ โดยมีศาสนจักรแห่งอังกฤษ (Church of England) ซึ่งมีกษัตริย์เป็นประมุขเหนือโบสถ์อังกฤษ ทั้งหลักความเชื่อทางศาสนานั้นก็ยังมีที่มาจากพระคัมภีร์ไบเบิลเช่นเดิม ดังนั้น หลักคำสอนของคริสต์ศาสนาจึงคงแทรกซึมอยู่ในสังคมชาวอังกฤษในแทบทุกแง่มุม ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสมรสนั้นย่อมได้รับอิทธิพลมาจากหลักความเชื่อทางศาสนาไม่มากนักเลย ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 2

ในอังกฤษนั้น การมีชู้ หรือ adultery และผิดประเวณี หรือ fornication นั้น จะถูกลงโทษโดยโบสถ์โดยถือว่าเป็นความผิดตามกฎหมายศาสนา (ecclesiastical offenses) แต่การกระทำดังกล่าวนั้นไม่ถือเป็นความผิดตามกฎหมาย Common Law ของอังกฤษ²

ในสายตาของกฎหมายของศาสนาคริสต์ หรือ canon law นั้น การมีชู้ หรือ adultery นั้นถือเป็นการละเมิดคำสาบานในการสมรส ดังนั้น ความผิดนี้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้ที่สมรสแล้วไม่ว่าหญิงหรือชาย กระทำซ้ำเรากับบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสของตน การมีเพศสัมพันธ์

¹เลียม ฉายางาม, ประวัติศาสตร์อังกฤษ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521) น. 49.

²Rollin M. Perkins, Criminal Law, 2nd edition (The Foundation Press, Inc., 1969), p.377.

ซึ่งผิดศีลธรรมนั้นถือเป็นการมีชู้ (adultery) หากกระทำโดยผู้ซึ่งสมรสแล้ว และถือเป็นการผิดประเวณี (fornication) หากกระทำโดยบุคคลซึ่งยังมิได้สมรส ดังนั้นหากผู้ซึ่งสมรสแล้วกระทำซ้ำเร้ากับบุคคลซึ่งยังมิได้สมรส ย่อมถือว่าฝ่ายแรกกระทำการมีชู้ และฝ่ายหลังกระทำการผิดประเวณี ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ซึ่งสมรสแล้วนั้นจะเป็นฝ่ายชายหรือหญิงก็ตาม³

ด้วยเหตุที่ในสมัยหนึ่ง ศาสนาคริสต์มีอิทธิพลเหนือสังคมอังกฤษมาก ซึ่งศาลทางศาสนาในขณะนั้นก็มีอำนาจวินิจฉัยเรื่องในทางโลกบางเรื่องด้วย ทั้งนี้ ย่อมรวมถึงกรณีที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการสมรส โดยต้องตัดสินตามกฎหมายของศาสนา (ecclesiastical law) แต่อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันนั้นกฎหมายเกี่ยวกับการสมรสหลงเหลือแนวความคิดทางศาสนาเพียงเล็กน้อย⁴ โดยไม่มีการกำหนดให้การมีชู้ หรือ adultery และการผิดประเวณี หรือ fornication เป็นความผิดอาญา และได้บัญญัติเฉพาะความผิดฐานสมรสซ้อนเป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษรปรากฏใน The Offences Against The Person Act 1861

The Offences Against The Person Act 1861

ในประเทศอังกฤษนั้นได้มีการบัญญัติกำหนดให้การกระทำสมรสซ้อนเป็นความผิด และมีโทษทางอาญาไว้ในมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติ The Offences Against The Person Act ค.ศ. 1861⁵ ดังนี้

³ *Ibid.*

⁴ Susan M. Blake, Law Of Marriage, (Chichester: Berry Rose Publishers, 1982), p.7.

⁵ 57. Whosoever, being married, shall marry any other person during the life of the former husband or wife, whether the second marriage shall have taken place in England or Ireland or elsewhere, shall be guilty of felony, and being convicted thereof shall be liable to be kept in penal servitude for any term not exceeding seven years; Provided, that nothing in this section contained shall extend to any second marriage contracted elsewhere than in England and Ireland by any other than a subject of Her Majesty, or to any person marrying a second time whose husband or wife shall have been continually absent from such person for the space of seven years then last past, and shall not have been known by such person to be living within that time, or shall extend to any person who, at the time of such second marriage, shall have been

“มาตรา 57 บัญญัติว่า ผู้ใด ซึ่งได้กระทำการสมรสแล้ว ได้กระทำการสมรสกับบุคคลอื่นในระหว่างที่สามีหรือภรรยาเดิมยังมีชีวิตอยู่ ไม่ว่าจะกระทำการสมรสครั้งที่สองได้เกิดขึ้นในประเทศอังกฤษ หรือไอร์แลนด์ หรือในสถานที่อื่นใดนั้นถือเป็นความผิด และผู้ถูกตัดสินว่ากระทำความผิดดังกล่าวมีความรับผิดชอบโดยการให้ทำงานหนักตามกฎหมาย ในระยะเวลาไม่เกิน 7 ปี เว้นแต่การกระทำตามมาตรานี้ไม่ขยายไปถึงสัญญาสมรสครั้งที่สองใดๆ ที่ได้กระทำขึ้นนอกจากในประเทศอังกฤษหรือไอร์แลนด์ และทำโดยบุคคลซึ่งไม่ใช่คนในบังคับของอังกฤษ, หรือต่อบุคคลใดซึ่งทำการสมรสครั้งที่สอง โดยสามีหรือภรรยาของบุคคลนั้นไม่อยู่ด้วยเป็นระยะเวลาติดต่อกัน 7 ปี และไม่รู้ว่าคุณคนนั้นมีชีวิตอยู่ระหว่างเวลานั้นหรือไม่, หรือบุคคลใดๆ ซึ่งขณะทำการสมรสครั้งที่สองนั้นได้ทำการหย่าขาดจากการสมรสครั้งแรกแล้ว, หรือบุคคลใดๆ ที่มีการประกาศตัดสินโดยศาลที่มีเขตอำนาจว่าการสมรสครั้งแรกเป็นโมฆะ”

ทั้งนี้ตามมาตราดังกล่าวนี้ได้ระบุถึงเหตุยกเว้นหรือเงื่อนไขไว้ 4 ประการ โดยพื้นฐานหลายประการในอดีตได้ผลักดันให้เกิดฐานความผิดนี้ ซึ่งเหตุผลพื้นฐานของสมัยปัจจุบันนั้นก็เพื่อรับรองความถูกต้องของการจดทะเบียนสมรส ซึ่งในคดี Whiston v Whiston [1995] Fam D 198 นั้น Ward LJ ได้กล่าวว่าการกระทำความผิดฐานสมรสซ้อน (bigamy) นั้น “ทำให้ความศักดิ์สิทธิ์ของพิธีการสมรสเสื่อมเสีย” และ Russell LJ กล่าวว่าเป็นการกระทำที่โง่เขลา “หัวใจของสถาบันการสมรส”⁶

สำหรับองค์ประกอบความผิดตามกฎหมายดังกล่าวมีดังนี้ คือในส่วนของ Actus reus หรือส่วนของการกระทำที่ถือเป็นการละเมิดกฎหมายนั้นประกอบด้วย “สมรสแล้ว” (Being married), “กระทำการสมรส” (Shall marry), และข้อยกเว้นอีก 2 ประการ มีรายละเอียดดังนี้⁷

การ “สมรสแล้ว” นั้นคือผู้ถูกกล่าวหาต้องกระทำการสมรสมาแล้วอย่างถูกต้องตามกฎหมายในเวลาที่ทำพิธีสมรสครั้งที่สอง ซึ่งการสมรสนั้นอาจมีหลักฐานโดยทะเบียนสมรส, หลักฐานพยานบุคคล หรืออื่นๆ ซึ่งในกรณีการสมรสซึ่งเป็นโมฆะนั้นไม่ถือเป็นรูปแบบของการ “สมรสแล้ว” ตามเจตนารมณ์ของความผิดฐานสมรสซ้อน อนึ่งถ้าการสมรสนั้นเป็นโมฆียกรรม แต่

divorced from the bond of the first marriage, or to any person whose former marriage shall have been declared void by the sentence of any court of competent jurisdiction

⁶Michael Jefferson, *Criminal Law*, 6th edition (Great Britain: Longman, 2003), pp. 615-616.

⁷*Ibid.*

ยังไม่มี การบอกกล่าว การสมรสนั้นก็ถือเป็นส่วนประกอบของ actus reus ของการ “สมรสแล้ว” โดยในข้อยกเว้นความผิดข้อที่สี่ ที่ว่า “บุคคลใดๆ ที่มีการประกาศตัดสินใจโดยศาลที่มีเขตอำนาจว่า การสมรสครั้งแรกเป็นโมฆะ” “ไม่มีความผิดฐานสมรสซ้อน” ซึ่งเมื่อเป็นไปตามข้อยกเว้นดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่าเมื่อผู้ถูกกล่าวหาได้ทำการบอกกล่าวการสมรสครั้งแรกที่เป็นโมฆะแล้ว ทำให้ไม่มีการสมรสครั้งแรกอันเป็นการเชื่อมโยงไปถึงวัตถุประสงค์แห่งความผิดฐานสมรสซ้อน ทั้งนี้เพราะ ภายใต้กฎหมายของประเทศอังกฤษที่มีขึ้นก่อนปี ค.ศ. 1971 กำหนดให้การสมรสนั้นมีผลเป็นโมฆะตั้งแต่เริ่มแรก ในขณะที่กฎหมายอังกฤษในปัจจุบันนั้นกำหนดให้การสมรสที่เป็นโมฆะนั้นมีผลเป็นโมฆะตั้งแต่บอกกล่าวเป็นต้นไป ด้วยเหตุนี้ผู้ถูกกล่าวหาย่อมมีความผิดแม้ว่าผู้สมรสคู่แรกจะไม่ได้สมรสโดยมีเจตนาจะกระทำความผิดฐานสมรสซ้อนก็ตาม

ความผิดฐานสมรสซ้อนนั้นต้องประกอบด้วย การทำพิธีสมรสครั้งที่ 2 คือ “กระทำการสมรส” (Shall marry) ซึ่งไม่สำคัญว่าการสมรสครั้งที่สองนั้นจะเป็นโมฆะด้วยเหตุอื่นใดนอกจาก การเป็นการสมรสซ้อนด้วยตัวเองหรือไม่ เช่นการสมรสกับบุคคลที่มีสายโลหิตเดียวกัน เป็นต้น โดยการสมรสครั้งที่สองที่ถือเป็นองค์ประกอบความผิดฐานสมรสซ้อนหรือ bigamy นั้นมีดังนี้

- (1) โดยบุคคลซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของอังกฤษ ซึ่งเป็นคนสัญชาติอังกฤษ – ไม่ว่าจะอยู่ที่ใด
- (2) โดยบุคคลซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของอังกฤษ ซึ่งเป็นบุคคลที่ไม่ได้มีสัญชาติอังกฤษ - ในประเทศซึ่งเป็นอาณานิคมของสหราชอาณาจักร
- (3) โดยชาวต่างชาติ – ในประเทศอังกฤษ (รวมเวลส์) หรือไอร์แลนด์เหนือ ซึ่งกฎนี้มาจากข้อยกเว้นข้อแรกในมาตรา 57 ซึ่งก็คือไม่เป็นความผิดฐานสมรสซ้อน (bigamy) หากพิธีการสมรสครั้งที่สอง ‘ได้กระทำขึ้นนอกจากในประเทศอังกฤษหรือไอร์แลนด์ โดยบุคคลซึ่งไม่ใช่คนในบังคับของอังกฤษ’

สำหรับข้อยกเว้นอีก 2 ข้อนั้นคือ

- (1) ผู้ถูกกล่าวหาผู้ซึ่ง ‘สามีหรือภรรยาของบุคคลนั้นไม่อยู่ด้วยเป็นระยะเวลาติดต่อกัน 7 ปี และไม่รู้ว่าคุณคนนั้นมีชีวิตอยู่ระหว่างเวลานั้นหรือไม่’ โดยเงื่อนไขนี้ปรับใช้แม้เป็นกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ทอดทิ้งภรรยาของเขาเอง
- (2) ถ้าคู่สมรสนั้นทำการหย่า

ในส่วนของ mens rea หรือองค์ประกอบทางจิตใจของความผิดฐานสมรสซ้อนนั้นก็คือการเจตนาทำพิธีสมรสครั้งที่สองให้เสร็จสิ้น ซึ่งเป็นองค์ประกอบทางจิตใจ หรือ mens rea เพียงสิ่งเดียวของความผิดนี้ จึงทำให้ไม่มีความแตกต่างระหว่างการตั้งใจจะทำการสมรสโดยรู้ว่าเป็นการ

สมรสซ้อน หรือมีเจตนาเป็นเจ้าบ่าว หรือเจ้าสาวตามปกติ ดังนั้นผู้ถูกกล่าวหาไม่จำเป็นต้องรู้ หรือโดยไม่ระมัดระวัง (reckless) ว่าตนได้สมรสแล้ว หากเจตนาทำการสมรสครั้งที่สองก็เป็น ความผิดได้ เว้นแต่เป็นการสำคัญผิดในข้อเท็จจริง

2. ประเทศสหรัฐอเมริกา

สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเคยเป็นส่วนหนึ่งของสหราชอาณาจักรนั้นก็ได้รับเอา แนวความคิดทางกฎหมายของอังกฤษ ทั้ง Common Law และกฎหมายทางศาสนา (ecclesiastical law) มาปรับใช้เป็นกฎหมายของตน และได้กำหนดถึงความรับผิดชอบซึ่งเกี่ยวกับการ อยู่กินฉันสามีภริยากับผู้อื่นขณะมีคู่สมรสไว้ในหลายรูปแบบ ดังนี้

2.1 Model Penal Code

Model Penal Code นั้นเป็นประมวลกฎหมายมาตรฐานของสหรัฐอเมริกา ซึ่งร่างโดย American Law Institute และเป็นแบบของกฎหมายอาญาที่มีอิทธิพลมากต่อแนวความคิด ในประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ Model Penal Code นั้นก็ได้กำหนดให้ adultery และ fornication เป็นความผิดไว้ในหมวดของความผิดเกี่ยวกับเพศ โดยได้ให้เหตุผลว่าการกระทำความผิดนั้น เกิดขึ้นโดยความสมัครใจ และก็ได้ถูกกล่าวถึงในหมวดความผิดต่อครอบครัวแต่อย่างใด แต่อย่างไรก็ดี Model Penal Code นั้นก็ได้กำหนดความผิดฐานสมรสซ้อน หรือ bigamy รวมทั้ง polygamy ไว้ในหมวด Offences Against The Family, Article 230, มาตรา 230.¹⁸ ดังนี้

¹⁸Section 230.1. Bigamy and Polygamy.

(1) Bigamy. A married person is guilty of bigamy, a misdemeanor, if he contracts or purports to contract another marriage, unless at the time of the subsequent marriage:

(a) the actor believes that the prior spouse is dead; or

(b) the actor and the prior spouse have been living apart for five consecutive years throughout which the prior spouse was not known by the actor to be alive; or

“มาตรา 230.1 : ความผิดฐานสมรสซ้อนและฐานมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคน (Bigamy and Polygamy.)

(1) สมรสซ้อน (Bigamy.) บุคคลใดซึ่งทำการสมรสแล้ว กระทำผิดฐานสมรสซ้อน ซึ่งเป็นความผิดระดับ misdemeanor ถ้าบุคคลนั้นได้ทำสัญญาสมรส หรือประสงค์จะทำสัญญาสมรสอีกครั้งหนึ่ง ยกเว้นกรณีที่เกิดขึ้นก่อนการสมรสครั้งหลังนั้น

(a) ผู้กระทำเชื่อว่าคู่สมรสคนก่อนได้เสียชีวิตแล้ว หรือ

(b) ผู้กระทำและคู่สมรสคนก่อนได้แยกกันอยู่เป็นระยะเวลา 5 ปีติดต่อกัน ที่ซึ่งผู้กระทำไม่รู้ว่าคุณสมรสคนก่อนยังมีชีวิตอยู่ หรือ

(c) ศาลได้มีคำพิพากษาว่าการสมรสครั้งก่อนนั้นสิ้นสุด หรือยกเลิกลง และผู้กระทำไม่รู้ว่าคุณพิพากษานั้นไม่มีผล หรือ

(d) ผู้กระทำมีเหตุผลพอสมควรให้เชื่อว่าตนมีคุณสมบัติตามกฎหมายให้สามารถสมรสอีกครั้งได้

(2) มีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคน (Polygamy.) บุคคลต้องมีความผิดฐานมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคน ซึ่งเป็นความผิดระดับ felony of the third degree ถ้าบุคคลนั้นได้สมรส หรืออยู่กินฉันสามีภรรยา กับคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคนในเวลาเดียวกัน โดยการอ้างสิทธิในการสมรสมากกว่าหนึ่งครั้ง ความผิดนี้ถือเป็นการกระทำหนึ่งครั้งจนกว่าการอยู่กินฉันสามีภรรยาและการ

(c) a Court has entered a judgment purporting to terminate or annul any prior disqualifying marriage, and the actor does not know that judgment to be invalid; or

(d) the actor reasonably believes that he is legally eligible to remarry.

(2) Polygamy. A person is guilty of polygamy, a felony of the third degree, if he marries or cohabits with more than one spouse at a time in purported exercise of the right of plural marriage. The offense is a continuing one until all cohabitation and claim of marriage with more than one spouse terminates. This section does not apply to parties to a polygamous marriage, lawful in the country of which they are residents or nationals, while they are in transit through or temporarily visiting this State.

(3) Other Party to Bigamous or Polygamous Marriage. A person is guilty of bigamy or polygamy, as the case may be, if he contracts or purports to contract marriage with another knowing that the other is thereby committing bigamy or polygamy.

อ้างสิทธิการสมรสกับคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคนนั้นสิ้นสุดลง มาตรานี้ไม่ปรับใช้กับบุคคลซึ่งมีสัญชาติหรืออาศัยอยู่ในประเทศซึ่งการสมรสมากกว่าหนึ่งคนนั้นชอบด้วยกฎหมายนั้นเดินทางผ่านหรือระหว่างการมาเยี่ยมเยือนรัฐนี้

(3) Other Party to Bigamous or Polygamous Marriage. (อีกฝ่ายหนึ่งในการสมรสซึ่งได้สมรสกับผู้กระทำการสมรสซ้อน หรือมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคน) บุคคลต้องมีความผิดฐานสมรสซ้อน (bigamy) หรือฐานมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคน (polygamy) ในกรณีที่บุคคลนั้นได้ทำสัญญาสมรส หรือประสงค์จะทำสัญญาสมรสกับบุคคลอีกคนหนึ่ง โดยรู้ว่าอีกฝ่ายหนึ่งต้องมีความผิดฐานสมรสซ้อน (bigamy) หรือฐานมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคน (polygamy) เพราะการนั้น”

2.2 กฎหมายอาญาของมลรัฐต่างๆ

นอกจาก Model Penal Code ซึ่งเป็นประมวลกฎหมายมาตรฐานของสหรัฐอเมริกาแล้ว ในมลรัฐต่างๆ ของสหรัฐอเมริกาก็ได้มีการบัญญัติถึงความผิดฐานสมรสซ้อนไว้ใช้บังคับเองภายในมลรัฐ เช่น

2.2.1 มลรัฐแคลิฟอร์เนีย (California)

ในมลรัฐแคลิฟอร์เนียมีบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอยู่กินฉันสามีภริยากับผู้อื่นขณะมีคู่สมรสเพียงเรื่องเดียว คือเรื่องการสมรสซ้อน (bigamy) ทั้งนี้ โดยไม่ได้มีบทบัญญัติลงโทษสำหรับการมีชู้ (adultery) หรือการผิดประเวณี (fornication) โดยได้บัญญัติกำหนดความผิดฐานสมรสซ้อนไว้ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 281 ถึงมาตรา 284

มาตรา 281⁹ นั้นได้บัญญัติไว้ดังนี้

⁹ Section 281. (a) Every person having a husband or wife living, who marries any other person, except in the cases specified in Section 282, is guilty of bigamy.

(b) Upon a trial for bigamy, it is not necessary to prove either of the marriages by the register, certificate, or other record evidence thereof, but the marriages may be proved by evidence which is admissible to prove a marriage in other cases; and when the second marriage took place out of this state, proof of that fact, accompanied with proof of cohabitation thereafter in this state, is sufficient to sustain the charge.

“(a) บุคคลใดซึ่งมีสามีหรือภริยาที่ยังมีชีวิต กับทำการสมรสกับผู้อื่นอีกบุคคลหนึ่ง มีความผิดฐานสมรสซ้อน เว้นแต่เป็นกรณีตามที่กำหนดเฉพาะในมาตรา 282

(b) ในการพิจารณาความผิดฐานสมรสซ้อนนั้น ไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ว่าเป็นการสมรสโดยการจดทะเบียน หรือโดยการออกหนังสือรับรอง หรือบันทึกหลักฐานในทำนองเดียวกันอื่นๆ แต่การสมรสนั้นอาจพิสูจน์ได้โดยพยานหลักฐานซึ่งยอมรับได้อื่นๆ ซึ่งพิสูจน์ถึงการสมรสได้ และเมื่อการสมรสครั้งที่สองเกิดขึ้นนอกมลรัฐนี้ สามารถพิสูจน์ข้อเท็จจริงดังกล่าวควบคู่ไปกับการพิสูจน์ถึงการเข้ามาอยู่กินฉันสามีภริยาภายในมลรัฐนี้ในภายหลัง ก็เพียงพอสำหรับสนับสนุนข้อกล่าวหา”

มาตรา 282¹⁰ บัญญัติไว้ดังนี้

“มาตรา 281 ไม่ขยายไปถึงกรณีดังต่อไปนี้

(a) กรณีที่บุคคลใด โดยเหตุของการสมรสครั้งก่อนใดๆ ที่ซึ่งสามีหรือภริยาในการสมรสนั้นไม่อยู่เป็นระยะเวลา 5 ปี ติดต่อกัน โดยไม่ทราบว่าคุณคดียังมีชีวิตอยู่

(b) กรณีที่บุคคลใด โดยเหตุของการสมรสครั้งก่อนใดๆ ที่ซึ่งได้ถูกประกาศแล้วว่าเป็นโมฆะ ไม่มีผล หรือถูกลบล้างโดยคำพิพากษาของศาลซึ่งมีอำนาจ”

สำหรับมาตรา 283¹¹ นั้น เป็นบทกำหนดโทษของความผิดฐานสมรสซ้อน ดังนี้

“ความผิดฐานสมรสซ้อนต้องโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นดอลลาร์ หรือจำคุกไม่เกิน 1 ปี”

เมื่อได้พิจารณาถึงบทบัญญัติทั้งสามมาตราข้างต้นแล้ว จะเห็นได้ว่ากฎหมายได้บัญญัติกำหนดห้ามตัวบุคคลและลักษณะการกระทำดังต่อไปนี้

(1) บุคคลใด ทั้งนี้ โดยจำกัดว่าต้องเป็นผู้ที่มีสามีหรือภริยาแล้วเท่านั้น และสามีหรือภริยานั้นต้องยังคงมีชีวิตอยู่

¹⁰Section 282. Section 281 does not extend to any of the following:

(a) To any person by reason of any former marriage whose husband or wife by such marriage has been absent for five successive years without being known to such person within that time to be living.

(b) To any person by reason of any former marriage which has been pronounced void, annulled, or dissolved by the judgment of a competent court.

¹¹Section 283. Bigamy is punishable by a fine not exceeding ten thousand dollars (\$10,000) or by imprisonment in a county jail not exceeding one year or in the state prison.

(2) ทำการสมรสกับอีกบุคคลหนึ่ง (ซึ่งมิใช่สามีหรือภริยาของตน)

(3) ในการพิจารณาคดีนั้น การสมรสทั้งสองครั้งนั้นไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ว่าเป็นการสมรส โดยการจดทะเบียน หรือโดยการออกหนังสือรับรอง หรือบันทึกหลักฐานในทำนองเดียวกันอื่นๆ แต่การสมรสนั้นอาจพิสูจน์ได้โดยพยานหลักฐานที่ยอมรับได้อื่นๆ ซึ่งพิสูจน์ถึงการสมรสได้ และในกรณีที่กระทำการสมรสซ้อนนอกมลรัฐก็สามารถพิจารณาลงโทษได้โดยพิสูจน์หลักฐานดังกล่าวข้างต้นร่วมกับข้อเท็จจริงว่าได้มีการอยู่กินฉันสามีภริยากับคู่สมรสในครั้งหลังภายในมลรัฐ

ทั้งนี้ มาตรา 282 นั้นเป็นบทยกเว้นความผิดตามมาตรา 281 กล่าวคือ กำหนดให้ความผิดฐานสมรสซ้อนนั้นไม่ขยายครอบคลุมถึงการกระทำที่เกิดจากบุคคลซึ่งมีข้อเท็จจริงตามที่มาตรา 282 กำหนด กล่าวคือ

(1) บุคคลที่คู่สมรสในการสมรสครั้งแรกไม่อยู่เป็นระยะเวลา 5 ปี ติดต่อกัน โดยไม่รู้ว่ายังคงมีชีวิตอยู่

(2) บุคคลที่การสมรสครั้งก่อนได้ถูกประกาศแล้วว่าเป็นโมฆะ ไม่มีผล หรือถูกบล้างโดยคำพิพากษาของศาลซึ่งมีอำนาจ

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาถึงข้อยกเว้นความผิดตาม มาตรา 282 (b) และคิดในทางกลับกัน ก็เท่ากับว่าถึงแม้ว่าการสมรสครั้งแรกจะเป็นโมฆะมาตั้งแต่เริ่มแรก คู่สมรสในการสมรสอันเป็นโมฆะนั้นก็ยังไม่สามารถสมรสกับบุคคลอื่นได้ทันที หากแต่ต้องไปร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้การสมรสนั้นๆ เป็นโมฆะเสียก่อน ไม่เช่นนั้นแล้ว หากทำการสมรสใหม่กับผู้อื่นโดยการสมรสครั้งแรกยังไม่ถูกประกาศความเป็นโมฆะโดยศาลบุคคลผู้นั้นก็ต้องมีความผิดฐานสมรสซ้อนตามมาตรา 281 โดยไม่สามารถอ้างเหตุยกเว้นความผิดตามมาตรา 282 (b) ได้

นอกจากนั้นแล้ว มลรัฐแคลิฟอร์เนียยังได้กำหนดความผิดของบุคคลที่ทำการสมรสกับบุคคลซึ่งมีคู่สมรสแล้วเอาไว้ด้วย โดยบัญญัติไว้ในมาตรา 284¹² ดังนี้

“บุคคลใดซึ่งรู้และเจตนาสมรสกับสามีหรือภริยาของบุคคลอื่น ในกรณีที่สามีหรือภริยานั้นๆ ต้องถูกลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในบทนี้ ผู้กระทำต้องโทษปรับไม่น้อยกว่าห้าพันดอลลาร์ หรือต้องถูกจำคุกในเรือนจำมลรัฐ”

¹² Section 284. Every person who knowingly and willfully marries the husband or wife of another, in any case in which such husband or wife would be punishable under the provisions of this chapter, is punishable by fine not less than five thousand dollars (\$5,000), or by imprisonment in the state prison.

ทั้งนี้ กฎหมายอาญาของมลรัฐแคลิฟอร์เนียได้กำหนดให้มีความผิดฐานสมรสกับบุคคลซึ่งมีคู่สมรสแล้วเอาไว้เป็นอีกมาตราหนึ่งนั่นก็ด้วยเหตุที่มาตรา 281 นั้นไม่ประสงค์ที่จะลงโทษบุคคลในฐานะดังกล่าว หากแต่ประสงค์จะลงโทษเฉพาะผู้ซึ่งมีสามีหรือภริยาอยู่แล้ว ซึ่งทำการสมรสกับผู้อื่นอีกเท่านั้น ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า “ผู้อื่น” ในมาตรา 281 นั้น คือผู้ซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดตามมาตรา 284 นั่นเอง ซึ่งบุคคลดังกล่าวนี้เป็นบุคคลซึ่งเป็นองค์ประกอบของการกระทำความผิดของผู้กระทำตามมาตรา 281 ซึ่งในทางตำราแล้วบุคคลดังกล่าวไม่อาจเป็นตัวการผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในความผิดนั้น (มาตรา 281) ได้ ดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดฐานความผิดสำหรับการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นการเฉพาะขึ้น แต่ทั้งนี้ ความผิดของทั้งสองมาตรานั้นก็มีความเกี่ยวเนื่องกัน โดยสังเกตได้ว่าการที่ผู้กระทำตามมาตรา 284 นั้นจะต้องรับโทษหรือไม่ ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้กระทำตามมาตรา 281 นั้นต้องรับโทษหรือไม่ ซึ่งหากผู้กระทำตามมาตรา 281 นั้นไม่ต้องรับโทษแล้ว ผู้กระทำตามมาตรา 284 ก็ไม่ต้องถูกลงโทษด้วยเช่นกัน ถึงแม้ว่าตนจะได้ทำการสมรสกับสามี หรือภริยาของผู้อื่นก็ตาม ทั้งนี้ เนื่องจากขาดองค์ประกอบภายนอกที่ว่า “ในกรณีที่สามีหรือภริยานั้นๆ ต้องถูกลงโทษตามที่ได้บัญญัติไว้ในบทนี้” นั่นเอง

2.2.2 มลรัฐมิสซูรี (Missouri)

มลรัฐมิสซูรีก็ได้บัญญัติให้การมีชู้ (adultery) และการผิดประเวณี (fornication) เป็นความผิดอาญา แต่อย่างไรก็ดี มลรัฐมิสซูรีได้มีการบัญญัติความผิดฐานสมรสซ้อนไว้ในบทที่ 568 ของ Offenses Against the Family ในมาตรา 568.010¹³

¹³Section 568.010.1. A married person commits the crime of bigamy if he:

- (1) Purports to contract another marriage; or
- (2) Cohabits in this state after a bigamous marriage in another jurisdiction.

2. A married person does not commit bigamy if, at the time of the subsequent marriage ceremony, he reasonably believes that he is legally eligible to remarry.

3. The defendant shall have the burden of injecting the issue of reasonable belief of eligibility to remarry.

4. An unmarried person commits the crime of bigamy if he

- (1) Purports to contract marriage knowing that the other person is married; or
- (2) Cohabits in this state after a bigamous marriage in another jurisdiction.

“มาตรา 568.010. 1. บุคคลซึ่งสมรสแล้วกระทำความผิดฐานสมรสซ้อนเมื่อ

(1) แสดงความประสงค์จะสมรสอีกครั้งหนึ่ง หรือ

(2) อยู่กินฉันสามีภริยาภายในมลรัฐนี้ภายหลังจากกระทำการสมรสซ้อนในเขตอำนาจ

ศาลอื่น

2. บุคคลซึ่งสมรสแล้วไม่มีความผิดฐานสมรสซ้อน หากในขณะที่กระทำการสมรสครั้ง
หลังนั้น บุคคลนั้นมีเหตุผลพอสมควรให้เชื่อว่าตนมีคุณสมบัติตามกฎหมายให้สามารถสมรสอีก
ครั้งได้

3. จำเลยมีหน้าที่ต้องยกข้อต่อสู้ในประเด็นของเหตุผลพอสมควรให้เชื่อว่าตนมี
คุณสมบัติตามกฎหมายให้สามารถสมรสอีกครั้งได้

4. บุคคลซึ่งยังมิได้สมรสกระทำความผิดฐานสมรสซ้อนเมื่อ

(1) ประสงค์จะสมรสโดยรู้ว่าอีกฝ่ายหนึ่งนั้นสมรสแล้ว หรือ

(2) อยู่กินฉันสามีภริยาภายในมลรัฐนี้ภายหลังจากกระทำการสมรสซ้อนในเขตอำนาจ

ศาลอื่น

5. ความผิดฐานสมรสซ้อนนี้เป็นความผิดระดับ A misdemeanor”

มลรัฐมิชิแกนนี้ได้กำหนดให้ทั้งบุคคลที่สมรสแล้ว และบุคคลที่ยังมิได้สมรสสามารถ
กระทำความผิดฐานสมรสซ้อนได้ โดยบัญญัติรวมไว้ในมาตราเดียวกัน ซึ่งต่างจากกรณีของมลรัฐ
แคลิฟอร์เนีย ซึ่งบัญญัติแยกมาตรา และแยกชื่อฐานความผิดออกจากกัน (แต่ยังคงมีความ
เกี่ยวเนื่องกันอยู่หากเป็นการกระทำในคราวเดียวกัน) โดยความผิดฐานสมรสซ้อนของมลรัฐมิชิแกน
มีรายละเอียดดังนี้

กรณีความผิดซึ่งบัญญัติเพื่อลงโทษบุคคลซึ่งสมรสแล้ว (มาตรา 568.010. 1.)
มีองค์ประกอบดังนี้

กรณีแรก การสมรสครั้งหลังเกิดขึ้นภายในเขตอำนาจศาลมลรัฐมิชิแกน

(1) ผู้กระทำเป็นบุคคลซึ่งสมรสแล้ว

(2) องค์ประกอบในส่วนของการกระทำคือการแสดงความประสงค์จะสมรสอีกครั้งหนึ่ง

ทั้งนี้การประสงค์จะสมรสนี้อยู่ในส่วนขององค์ประกอบภายนอก ในส่วนของการกระทำ จึงมิใช่เป็น
เพียงความประสงค์ที่อยู่ภายในจิตใจ แต่ต้องมีการแสดงออกมา (เช่น การยื่นขอใบอนุญาตสมรส
หรือจัดพิธีสมรส เป็นต้น) ทั้งนี้ เนื่องมาจากการสมรสในมลรัฐมิชิแกนที่สมบูรณ์นั้นต้อง

ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ ประการแรกคือ ความยินยอมร่วมกันทั้งสองฝ่าย ประการที่สองคือ ทั้งสองฝ่ายมีสิทธิตามกฎหมายในการที่จะสมรสได้ (เช่นบุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี ต้องได้รับความยินยอมจากบุพการี หรือผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือไม่ใช่ญาติที่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือดที่ใกล้ชิดกัน เป็นต้น) และประการสุดท้ายคือการถือตามขั้นตอนการสมรสที่เหมาะสม กล่าวโดยเฉพาะก็คือ สำหรับองค์ประกอบในส่วนสุดท้ายนั้น ผู้ที่ประสงค์จะสมรสภายใต้กฎหมายของมลรัฐมิสซูรีทั้งสองฝ่ายนั้น จะต้องดำเนินการขอใบอนุญาตการสมรส (marriage license) ณ recorder of deeds of any missouri county ซึ่งเป็นหน่วยงานของมลรัฐ และต้องจัดพิธีสมรสภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตดังกล่าว โดยจะต้องจัดในสถานที่ที่กฎหมายอนุญาต และภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ทำพิธีสมรส ต้องนำหลักฐานการสมรสพร้อมทั้งใบอนุญาตสมรสไปส่งคืนให้แก่ recorder of deeds of any missouri county จึงจะเป็นการสมรสที่สมบูรณ์¹⁴ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การที่ผู้ที่ต้องการจะสมรสได้ยื่นขอใบอนุญาตสมรสก็ย่อมเข้าองค์ประกอบความผิดตามมาตรา¹⁵นี้แล้วโดยมิต้องดำเนินการสมรสจนเสร็จสิ้นขั้นตอน

กรณีที่มีการสมรสครั้งหลังเกิดในเขตอำนาจศาลอื่น (สมรสครั้งที่สองนอกมลรัฐ)

(1) ผู้กระทำเป็นบุคคลซึ่งสมรสแล้ว

(2) องค์ประกอบในส่วนของการกระทำคือการทำการสมรสซ้อนในเขตอำนาจศาลของมลรัฐอื่น

(3) การกระทำอยู่กินฉันสามีภริยากับผู้ซึ่งสมรสด้วยในครั้งหลังในมลรัฐมิสซูรี ภายหลังจากได้สมรสครั้งหลังแล้ว

ทั้งนี้ สำหรับกรณีของผู้กระทำซึ่งสมรสแล้วนั้นมีข้อยกเว้นความรับผิด ตามมาตรา 568.010. 2. หากในขณะกระทำการสมรสครั้งหลังนั้น บุคคลนั้นมีเหตุผลพอสมควรให้เชื่อว่าตนมีคุณสมบัติตามกฎหมายให้สามารถสมรสอีกครั้งได้ โดยผู้กระทำต้องยกข้อเท็จจริงนี้ขึ้นสู่การพิจารณาของศาลเอง (มาตรา 568.010. 3.)

กรณีความผิดซึ่งบัญญัติเพื่อลงโทษบุคคลซึ่งยังมิได้สมรส (มาตรา 568.010. 4.) มีองค์ประกอบดังนี้

กรณีแรก การสมรสครั้งหลังเกิดขึ้นภายในเขตอำนาจศาลมลรัฐมิสซูรี

(1) ผู้กระทำเป็นบุคคลธรรมดา โดยไม่ได้กำหนดว่าต้องเป็นผู้ที่มีคู่สมรสแล้ว ดังนั้นบุคคลซึ่งยังมิได้สมรสสามารถเป็นผู้กระทำความผิดได้

¹⁴“Marriage.” <<http://www.scottlawfirm.com/marriage.htm>>.

(2) องค์ประกอบในส่วนของกระทำความผิดคือการประสงค์จะสมรสอีกครั้งหนึ่ง โดยรู้ว่าบุคคลซึ่งตนจะสมรสด้วยนั้นเป็นบุคคลซึ่งสมรสแล้ว

กรณีที่มีการสมรสครั้งหลังเกิดในเขตอำนาจศาลอื่น (สมรสครั้งที่สองนอกมลรัฐ)

(1) ผู้กระทำเป็นบุคคลธรรมดา โดยไม่ได้กำหนดว่าต้องเป็นผู้ที่มีคู่สมรสแล้ว ดังนั้นบุคคลซึ่งยังมีได้สมรสสามารถเป็นผู้กระทำความผิดได้

(2) องค์ประกอบในส่วนของกระทำความผิดคือการสมรสซ้อนในเขตอำนาจศาลของมลรัฐอื่น

(3) กระทำการอยู่กินฉันสามีภริยากับผู้ซึ่งสมรสด้วยในครั้งหลังในมลรัฐมิซซูรี ภายหลังจากได้สมรสครั้งหลังแล้ว

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่ามลรัฐมิซซูรีมิได้บัญญัติให้ความรับผิดชอบของบุคคลที่ทำการสมรสกับบุคคลซึ่งมีคู่สมรสแล้วนั้น ต้องอิงกับข้อเท็จจริงที่ว่าบุคคลที่ตนทำการสมรสด้วย (บุคคลที่มีคู่สมรสแล้ว) นั้นต้องรับผิดชอบสมรสซ้อนก่อน ดังเช่นที่ได้บัญญัติไว้ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ดังนั้น บุคคลที่ทำการสมรสกับบุคคลซึ่งมีคู่สมรสแล้ว ยังอาจต้องรับผิดชอบสมรสซ้อนอยู่ แม้ว่าผู้ที่ตนสมรสด้วยจะได้รับยกเว้นความผิดตามมาตรา 568.010. 2. ก็ตาม ทั้งผู้กระทำผิดตามมาตรา 568.010. 4. นี้ก็ไม่มีข้อยกเว้นโทษดังเช่นผู้กระทำในมาตรา 568.010. 1.

2.2.3 มลรัฐอลาบามา (Alabama)

มลรัฐอลาบามา ได้บัญญัติกำหนดความผิดฐานสมรสซ้อนไว้ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 13A-13-1¹⁵ ซึ่งได้บัญญัติไว้ว่า

¹⁵Section 13A-13-1

Bigamy.

(a) A person commits bigamy when he intentionally contracts or purports to contract a marriage with another person when he has a living spouse. A person who contracts a marriage outside this state, which would be bigamous if contracted in this state, commits bigamy by cohabiting in the state with the other party to such a marriage.

(b) A person does not commit an offense under this section if:

(1) He reasonably believes that his previous marriage is void or was dissolved by death, divorce or annulment; or

“(a) บุคคลกระทำความผิดฐานสมรสซ้อนเมื่อเจตนา หรือแสดงความประสงค์จะทำสัญญาสมรสกับอีกบุคคลหนึ่งในขณะที่คู่สมรสยังมีชีวิตอยู่ บุคคลใดซึ่งทำสัญญาสมรสนอกมลรัฐนี้ ที่ซึ่งจะเป็นความผิดหากได้กระทำสัญญาภายในมลรัฐนี้ ให้ถือว่ากระทำความผิดฐานสมรสซ้อนโดยการอยู่กินฉันสามีภริยากับคู่สัญญาสมรสดังกล่าวภายในมลรัฐนี้

(b) บุคคลไม่มีความผิดฐานสมรสซ้อนภายใต้มาตรานี้ หาก

(1) บุคคลนั้นมีเหตุผลพอสมควรให้เชื่อว่าการสมรสครั้งก่อนของตนนั้นเป็นโมฆะ หรือถูกลบล้างโดยความตาย การหย่าร้าง หรือเป็นโมฆะกรรม หรือ

(2) บุคคลนั้นและคู่สมรสคนก่อนอยู่อาศัยแยกจากกันเป็นระยะเวลา 5 ปีติดต่อกัน ภายหลังจากการสมรสครั้งก่อน ซึ่งระหว่างระยะเวลาดังกล่าวบุคคลนั้นไม่รู้ว่าคู่สมรสคนก่อนนั้นยังมีชีวิตอยู่

(3) จำเลยมีหน้าที่ยกประเด็นข้อต่อสู้ภายใต้อนุมาตรานี้ แต่จำเลยต้องมีภาระการพิสูจน์ข้อเท็จจริงดังกล่าว

(c) ความผิดฐานสมรสซ้อนนี้เป็นความผิดระดับ C felony”

ความผิดฐานสมรสซ้อนของมลรัฐนี้มีองค์ประกอบคล้ายคลึงกับมลรัฐมิซซูรีข้างต้น กล่าวคือ แม้เพียงแสดงความประสงค์จะทำการสมรสก็อาจเป็นความผิดได้ ทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการสมรสก็ต้องมีการยื่นขอใบอนุญาตสมรสเช่นเดียวกันกับกรณีการสมรสของมลรัฐมิซซูรี แต่ทั้งนี้ มีข้อยกเว้นความรับผิดชอบต่างกัน ดังที่ปรากฏตาม มาตรา 13A-13-1 (b)

นอกจากความผิดฐานสมรสซ้อน (bigamy) แล้ว มลรัฐอิลลินอยส์ยังได้กำหนดให้การมีชู้ (adultery) เป็นความผิดอาญา โดยบัญญัติไว้ในมาตรา 13A-13-2¹⁶ ดังนี้

(2) He and the prior spouse have been living apart for five consecutive years next prior to the subsequent marriage, during which time the prior spouse was not known by him to be alive.

(3) The burden of injecting the issues under this subsection is on the defendant, but this does not shift the burden of proof.

(c) Bigamy is a Class C felony.

¹⁶ Section 13A-13-2Adultery.

“มาตรา 13A-13-2 ความผิดฐานมีชู้

(a) บุคคลกระทำความผิดฐานมีชู้ เมื่อกระทำชำเราผู้อื่นที่มีคู่สมรสของตน และอยู่กินฉันสามีภริยากับบุคคลอื่นนั้น ในขณะที่ผู้กระทำหรือบุคคลนั้นเป็นผู้สมรสแล้ว

(b) บุคคลไม่ได้กระทำความผิดตามมาตรา 13A-13-2 หากผู้กระทำเชื่อโดยมีเหตุผลสมควรว่า ผู้กระทำและอีกบุคคลหนึ่งนั้นเป็นผู้ที่ยังไม่ได้สมรส จำเลยเป็นผู้มีภาระการเสนอประเด็นนี้ แต่ไม่มีผลเป็นการผลักภาระการพิสูจน์

(c) ความผิดฐานมีชู้เป็นความผิดระดับ B misdemeanor”

บทบัญญัติข้างต้นนั้นสามารถแยกองค์ประกอบได้ ดังนี้

(1) ผู้กระทำสามารถเป็นได้ทั้งผู้สมรสแล้ว และยังไม่ได้สมรส แต่ทั้งนี้ จะต้องมีส่วนฝ่ายใด หรือทั้งสองฝ่ายที่สมรสแล้ว

(2) มีการกระทำคือ กระทำชำเราผู้อื่น ซึ่งมีคู่สมรสกับผู้กระทำ

(3) อยู่กินฉันสามีภริยากัน ในระหว่างที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด หรือทั้งสองฝ่าย มีคู่สมรส อยู่แล้ว

ทั้งนี้ บทบัญญัตินี้มีข้อยกเว้นความผิดไว้ในกรณีที่ผู้กระทำเข้าใจว่าทั้งสองฝ่ายนั้น ยังไม่มีคู่สมรส ทั้งนี้ ข้อยกเว้นความผิดดังกล่าวนี้ผู้กระทำต้องเป็นผู้นำเสนอต่อศาล

2.2.4 มลรัฐอิลลินอยส์ (Illinois)

มลรัฐอิลลินอยส์นั้นได้มีการกำหนดให้มีความผิดฐานมีชู้ (adultery) ว่าเป็นความผิด อาญา ตามมาตรา มาตรา 11-7 แห่ง 720 ILCS 5/11-7 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้¹⁷

(a) A person commits adultery when he engages in sexual intercourse with another person who is not his spouse and lives in cohabitation with that other person when he or that other person is married.

(b) A person does not commit a crime under this section if he reasonably believes that he and the other person are unmarried persons. The burden of injecting this issue is on the defendant, but this does not change the burden of proof.

(c) Adultery is a Class B misdemeanor.

¹⁷Sec. 11-7. Adultery.

“มาตรา 11-7 ความผิดฐานมีผู้

(a) บุคคลใดกระทำความผิดฐานมีผู้ซึ่งมิใช่คู่สมรสของตนกระทำความผิดฐานมีผู้หากพฤติกรรมดังกล่าวเป็นที่เปิดเผยและเป็นที่ยอมรับ และ

(1) บุคคลนั้นเป็นผู้สมรสแล้ว และบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งมีความสัมพันธ์ด้วยเช่นนั้นมิใช่คู่สมรส หรือ

(2) บุคคลนั้นยังมิได้สมรส และรู้ว่าบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งมีความสัมพันธ์ด้วยเช่นนั้นมิได้สมรสแล้ว

บุคคลได้รับการยกเว้นจากการดำเนินคดีภายใต้มาตรานี้ หากความรับผิดชอบนั้นเกิดขึ้นเนื่องจากการที่เขาได้มอบหลักฐานไปอันเป็นการปฏิบัติตามข้อบังคับของมาตรา 4-1.7 แห่ง The Illinois Public Aid Code ซึ่งได้รับการแก้ไขและใช้บังคับเมื่อวันที่ 11 เมษายน 1967

(b) บทลงโทษ

การมีผู้เป็นความผิด misdemeanor ระดับ A”

นอกจากนั้นแล้ว มลรัฐอิลลินอยส์ยังได้บัญญัติถึงการกระทำซึ่งคล้ายคลึงกับความผิดฐานมีผู้ไว้อีกมาตรานึ่ง ซึ่งก็คือความผิดฐานผิดประเวณี หรือ fornication ซึ่งได้บัญญัติไว้ในมาตรา 11-8.¹⁸ ดังนี้

(a) Any person who has sexual intercourse with another not his spouse commits adultery, if the behavior is open and notorious, and

(1) The person is married and the other person involved in such intercourse is not his spouse; or

(2) The person is not married and knows that the other person involved in such intercourse is married.

A person shall be exempt from prosecution under this Section if his liability is based solely on evidence he has given in order to comply with the requirements of Section 4-1.7 of "The Illinois Public Aid Code", approved April 11, 1967, as amended.

(b) Sentence.

Adultery is a Class A misdemeanor.

¹⁸Sec. 11-8. Fornication.)

“มาตรา 11-7 ความผิดฐานผิดประเวณี

(a) บุคคลใดกระทำความผิดฐานผิดประเวณีซึ่งมีคู่สมรสของตนกระทำความผิดฐานผิดประเวณี หากพฤติการณ์ดังกล่าวเป็นที่เปิดเผยและเป็นที่ยอมรับ

บุคคลได้รับการยกเว้นจากการดำเนินคดีภายใต้มาตรานี้ หากความรับผิดนั้นเกิดขึ้น เนื่องจากการที่เขาได้มอบหลักฐานไปอันเป็นการปฏิบัติตามข้อบังคับของมาตรา 4-1.7 แห่ง The Illinois Public Aid Code ซึ่งได้รับการแก้ไขและใช้บังคับเมื่อวันที่ 11 เมษายน 1967

(b) บทลงโทษ

การผิดประเวณีเป็นความผิด misdemeanor ระดับ B”

ดังจะเห็นได้ว่าความผิดฐานมีคู่สมรส และความผิดฐานผิดประเวณี ตามกฎหมายของมลรัฐ อิลลินอยส์นั้น มีองค์ประกอบคล้ายคลึงกัน โดยที่ความผิดฐานมีคู่สมรสนั้นมีองค์ประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบในส่วนของผู้กระทำความผิดแบ่งเป็นบุคคลสองจำพวก คือ

1.1 บุคคลซึ่งสมรสแล้ว หรือ

1.2 บุคคลซึ่งยังมิได้สมรส

2. องค์ประกอบในส่วนของการกระทำความผิดนั้น คือ กระทำความผิดฐานผิดประเวณีซึ่งมีคู่สมรสของตน หนึ่ง สำหรับผู้กระทำซึ่งยังมิได้สมรสนั้น บุคคลอีกฝ่ายดังกล่าวต้องเป็นผู้ซึ่งสมรสแล้ว

3. พฤติการณ์ดังกล่าว (การกระทำความผิด) เป็นที่เปิดเผยและเป็นที่ยอมรับ

4. องค์ประกอบภายใน คือเจตนากระทำความผิดฐานผิดประเวณีนั้น โดยรู้ว่าบุคคลนั้นมีคู่สมรสของตน ทั้งนี้ ในกรณีผู้กระทำเป็นผู้ซึ่งยังมิได้สมรส จะต้องรู้ด้วยว่าบุคคลซึ่งตนกระทำความผิดฐานผิดประเวณีนั้นมีคู่สมรสแล้ว

(a) Any person who has sexual intercourse with another not his spouse commits fornication if the behavior is open and notorious.

A person shall be exempt from prosecution under this Section if his liability is based solely on evidence he has given in order to comply with the requirements of Section 4-1.7 of "The Illinois Public Aid Code", approved April 11, 1967, as amended.

(b) Sentence.

Fornication is a Class B misdemeanor.

สำหรับความผิดฐานผิดประเวณีนั้น สามารถแยกองค์ประกอบได้ดังนี้

1. องค์ประกอบในส่วนของผู้กระทำความผิดคือบุคคล (ไม่จำกัดว่าสมรสแล้วหรือไม่)

2. องค์ประกอบในส่วนของการกระทำ คือ กระทำซ้ำเร้าผู้อื่น ซึ่งมีใช้คู่สมรสของตน

3. พฤติการณ์ดังกล่าว (การกระทำซ้ำเร้า) เป็นที่เปิดเผยและเป็นที่ยั่วอาชญากรรม

4. องค์ประกอบภายใน คือเจตนากระทำซ้ำเร้าผู้อื่นนั้น โดยรู้ว่ามีใช้คู่สมรสของตน

แต่อย่างไรก็ดี มลรัฐอิลลินอยส์ได้กำหนดถึงข้อยกเว้นความผิดไว้แก่ผู้กระทำความผิดทั้งฐานมีคู่และฐานผิดประเวณีไว้เหมือนกัน โดยที่จะยกเว้นโทษให้หากการที่ผู้กระทำความผิดนั้นเนื่องมาจากว่าผู้กระทำได้ยื่นแสดงหลักฐานอันเกี่ยวกับการสมรสให้กับหน่วยงานของมลรัฐตามอำนาจของ The Illinois Public Aid Code ซึ่งได้รับการแก้ไขและใช้บังคับเมื่อวันที่ 11 เมษายน 1967 ซึ่งเป็นกรณีที่ผู้กระทำความผิดต้องส่งพยานหลักฐานตามความเป็นจริงแก่เจ้าหน้าที่ โดยอำนาจของกฎหมาย

นอกจากความผิดฐานมีคู่และผิดประเวณีแล้ว มลรัฐอิลลินอยส์ยังได้กำหนดให้การสมรสซ้อนนั้นเป็นความผิดอาญา ตาม 720 ILCS 5/11-12 มาตรา 11-12¹⁹ ดังนี้

มาตรา 11-12 สมรสซ้อน (Bigamy)

(a) ผู้ใดซึ่งมีสามีหรือภริยาอยู่แล้ว ทำการสมรสเป็นลำดับต่อมาอีก หรืออยู่กินฉันสามีภริยาภายในรัฐนี้ภายหลังการสมรสดังกล่าว กระทำความผิดฐานสมรสซ้อน

¹⁹ Sec. 11-12. Bigamy.

(a) Any person having a husband or wife who subsequently marries another or cohabits in this State after such marriage commits bigamy.

(b) It shall be an affirmative defense to bigamy that:

(1) The prior marriage was dissolved or declared invalid; or

(2) The accused reasonably believed the prior spouse to be dead; or

(3) The prior spouse had been continually absent for a period of 5 years during which time the accused did not know the prior spouse to be alive; or

(4) The accused reasonably believed that he was legally eligible to remarry.

(c) Sentence.

Bigamy is a Class 4 felony.

(b) ข้อต่อสู้ของความผิดฐานสมรสซ้อน

(1) การสมรสครั้งก่อนนั้นได้สิ้นสุด หรือถูกประกาศความเป็นโมฆะ

(2) จำเลยเชื่อว่าคู่สมรสครั้งก่อนนั้นได้เสียชีวิตแล้ว

(3) คู่สมรสคนก่อนนั้นไม่อยู่ติดต่อกันเป็นระยะเวลา 5 ปี ซึ่งในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวนั้นจำเลยไม่รู้ว่าคู่สมรสนั้นยังมีชีวิตอยู่

(4) มีเหตุผลสมควรให้จำเลยเชื่อว่าเขามีสิทธิตามกฎหมายในการสมรสใหม่ได้

(c) บทลงโทษ

ความผิดฐานสมรสซ้อนนี้เป็นความผิดระดับ 4 felony”

ทั้งนี้ ยังได้บัญญัติความผิดของผู้สมรสกับบุคคลที่สมรสแล้ว ไว้เป็นความผิดอีกมาตราหนึ่ง โดยปรากฏตามมาตรา 11-13²⁰ ดังนี้

“มาตรา 11-13 ความผิดฐานสมรสกับบุคคลที่สมรสแล้ว

(a) ผู้ใดที่ยังมิได้สมรสจงใจสมรสกับผู้อื่นในสถานการณ์ที่เป็นที่ตระหนักได้แก่ผู้นั้นว่าการสมรสดังกล่าวย่อมทำให้บุคคลที่ตนสมรสด้วยมีความผิดฐานสมรสซ้อนภายในกฎหมายของรัฐนี้ หรืออยู่กินกันภายในรัฐนี้หลังจากการสมรสดังกล่าว ผู้นั้นกระทำความผิดฐานสมรสกับบุคคลที่สมรสแล้ว

(b) บทลงโทษ

ความผิดฐานสมรสกับบุคคลที่สมรสแล้วนี้เป็นความผิดระดับ A misdemeanor”

ทั้งนี้ มาตรา 11-13 นี้บัญญัติเพื่อมุ่งเอาผิดกับบุคคลซึ่งยังมิได้สมรสที่จงใจสมรสกับอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งผู้ที่สมรสแล้ว ทั้งนี้ เนื่องจากในทางตำราไม่น่าสามารถให้มาตรา 11-12 ซึ่งเป็นเรื่องการสมรสซ้อน หรือ bigamy มาปรับใช้เพื่อลงโทษได้ ทั้งนี้เนื่องจากว่าผู้กระทำตามมาตรา 11-12 นั้น ต้องเป็นผู้ซึ่งสมรสแล้ว และก็ไม่สามารถลงโทษฐานเป็นผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในความผิดฐาน

²⁰ Sec. 11-13. Marrying a bigamist.

(a) Any unmarried person who knowingly marries another under circumstances known to him which would render the other person guilty of bigamy under the laws of this State, or who cohabits in this State after such a marriage, commits the offense of marrying a bigamist.

(b) Sentence.

Marrying a bigamist is a Class A misdemeanor.

สมรสซ้อนได้ เนื่องจากเป็นบุคคลซึ่งเป็นองค์ประกอบของการกระทำความผิดของผู้กระทำ (ในฐานะสมรสซ้อน หรือ bigamy) และหากฝ่ายนิติบัญญัติประสงค์จะลงโทษบุคคลผู้เกี่ยวข้อง ก็ควรจะกำหนดความผิดไว้โดยเฉพาะ เพราะฝ่ายนิติบัญญัติตระหนักดีอยู่แล้วว่ากิจกรรมเหล่านี้ ต้องมีผู้เกี่ยวข้องสองฝ่ายเสมอ²¹

2.2.5 มลรัฐยูทาห์ (Utah)

มลรัฐยูทาห์ได้บัญญัติความผิดฐานสมรสซ้อนไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 76-7-101. และมาตรา 76-7-101.5.²² ซึ่งอยู่ในบทที่ 7. ในหมวดความผิดต่อสถาบันครอบครัว (Offenses Against the Family) ทั้งนี้ ได้บัญญัติไว้ดังนี้

“มาตรา 76-7-101. ความผิดฐานสมรสซ้อน

²¹ เกียรติขจร วังนะสวัสดิ์, คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1, พิมพ์ครั้งที่ 9 (กรุงเทพมหานคร: จีวรจักรพิมพ์, 2549), น.711-724.

²² 76-7-101. Bigamy -- Defense.

(1) A person is guilty of bigamy when, knowing he has a husband or wife or knowing the other person has a husband or wife, the person purports to marry another person or cohabits with another person.

(2) Bigamy is a felony of the third degree.

(3) It shall be a defense to bigamy that the accused reasonably believed he and the other person were legally eligible to remarry.

76-7-101.5. Child bigamy -- Penalty.

(1) An actor 18 years of age or older is guilty of child bigamy when, knowing he or she has a wife or husband, or knowing that a person under 18 years of age has a wife or husband, the actor carries out the following with the person who is under 18 years of age:

(a) purports to marry the person who is under 18 years of age; or

(b) cohabits with the person who is under 18 years of age.

(2) A violation of Subsection (1) is a second degree felony.

(1) บุคคลกระทำความผิดฐานสมรสซ้อนเมื่อรู้ว่าตนมีสามีหรือภริยาอยู่ หรือรู้ว่าบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งมีสามีหรือภริยาอยู่ ประสงค์จะกระทำการสมรส หรืออยู่กินฉันสามีภริยากับอีกบุคคลหนึ่งนั้น

(2) ความผิดฐานสมรสซ้อนนี้เป็นความผิดระดับ felony ลำดับชั้นที่สาม

(3) ผู้ถูกกล่าวหาอาจมีข้อต่อสู้ในความผิดฐานสมรสซ้อนนี้ได้ว่า มีเหตุผลสมควรให้เชื่อได้ว่าเขาและบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งมีคุณสมบัติตามกฎหมายให้สามารถสมรสอีกครั้งได้

มาตรา 76-7-101.5 สมรสซ้อนกับผู้เยาว์

(1) ผู้กระทำความผิดซึ่งมีอายุ 18 ปี หรือน้อยกว่านั้น กระทำความผิดฐานสมรสซ้อนกับผู้เยาว์ เมื่อรู้ว่าตนมีสามีหรือภริยาอยู่ หรือรู้ว่าบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งมีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีสามีหรือภริยาอยู่แล้ว และผู้กระทำได้กระทำการดังต่อไปนี้กับบุคคลซึ่งอายุต่ำกว่า 18 ปี นั้น

(a) ประสงค์จะสมรสกับบุคคลซึ่งอายุต่ำกว่า 18 ปี นั้น หรือ

(b) อยู่กินฉันสามีภริยากับบุคคลซึ่งอายุต่ำกว่า 18 ปี นั้น หรือ

(2) การฝ่าฝืนบทบัญญัติตามอนุมาตรา (1) นั้น เป็นความผิดระดับ felony ลำดับชั้นที่สอง”

ความผิดฐานสมรสซ้อนของมลรัฐยูทาห์ มาตรา 76-7-101. นั้นสามารถแยกองค์ประกอบได้ดังนี้

(1) ผู้ใด (ไม่ได้กำหนดว่าสมรสแล้วหรือไม่)

(2) การกระทำคือ 1) แสดงความประสงค์จะสมรส หรือ 2) อยู่กินฉันสามีภริยากับอีกบุคคลหนึ่ง

(3) องค์ประกอบในส่วนขของเจตนาคือ 1) แสดงความประสงค์จะสมรส (หรืออยู่กินฉันสามีภริยา) โดยรู้ว่าตนมีสามีหรือภริยาอยู่แล้ว หรือ 2) แสดงความประสงค์จะสมรส (หรืออยู่กินฉันสามีภริยา) โดยรู้ว่าบุคคลที่ตนสมรสด้วยนั้นมีสามีหรือภริยาอยู่แล้ว

ทั้งนี้ จากองค์ประกอบความรับผิดดังกล่าว จึงสามารถแยกเป็นการกระทำได้เป็น 3 กรณี ดังนี้

(1) ผู้ใด โดยรู้ว่าตนมีสามีหรือภริยาอยู่แล้ว กระทำการแสดงความประสงค์จะสมรส (หรืออยู่กินฉันสามีภริยา) กับบุคคลอื่นอีก โดยไม่รู้ว่าบุคคลนั้นจะมีสามีหรือภริยาอยู่แล้วหรือไม่

(2) ผู้ใด โดยรู้ว่าตนมีสามีหรือภริยาอยู่แล้ว กระทำการแสดงความประสงค์จะสมรส (หรืออยู่กินฉันสามีภริยา) กับบุคคลอื่นอีก โดยรู้ว่าบุคคลผู้นั้นมีสามีหรือภริยาอยู่แล้ว

(3) ผู้ใด ซึ่งไม่รู้ว่าตนมีสามีหรือภริยาอยู่แล้ว กระทำการแสดงความประสงค์จะสมรส (หรืออยู่กินฉันสามีภริยา) กับบุคคลอื่นอีก โดยรู้ว่าบุคคลผู้นั้นมีสามีหรือภริยาอยู่แล้ว

ดังนั้น บทบัญญัติมาตรานี้ย่อมมุ่งลงโทษทั้งกรณีที่ทำซึ่งสมรสอยู่แล้ว และแสดงความประสงค์จะสมรส (หรืออยู่กินฉันสามีภริยา) กับบุคคลอื่นอีก (ไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีคู่สมรสหรือไม่) โดยรู้ว่าตนนั้นมีสามีหรือภริยาอยู่แล้ว และลงโทษทั้งกรณีที่ผู้กระทำความผิดยังไม่เคยสมรส กระทำการแสดงความประสงค์จะสมรส (หรืออยู่กินฉันสามีภริยา) กับอีกบุคคลหนึ่ง โดยรู้ว่าบุคคลนั้นมีสามีหรือภริยาอยู่แล้ว ทั้งนี้ โดยมีข้อต่อสู่ความรับผิดว่าตัวผู้กระทำความผิดนั้นเชื่ออย่างมีเหตุผลสมควรว่าตัวผู้กระทำและผู้ที่จะสมรสด้วยนั้นมีคุณสมบัติตามกฎหมายที่จะสมรสอีกครั้งได้

สำหรับความผิดฐานสมรสซ้อนกับผู้เยาว์นั้นสามารถแยกองค์ประกอบได้ดังนี้

(1) ผู้กระทำซึ่งมีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป

(2) องค์ประกอบส่วนของการกระทำคือ 1) แสดงความประสงค์จะสมรส หรือ 2) อยู่กินฉันสามีภริยากับอีกบุคคลหนึ่ง ซึ่งบุคคลนั้นอายุไม่ถึง 18 ปี

(3) องค์ประกอบในส่วนของเจตนาคือ 1) แสดงความประสงค์จะสมรส (หรืออยู่กินฉันสามีภริยา) โดยรู้ว่าตนมีสามีหรือภริยาอยู่แล้ว หรือ 2) แสดงความประสงค์จะสมรส (หรืออยู่กินฉันสามีภริยา) โดยรู้ว่าบุคคลที่ตนสมรสด้วยนั้น (ซึ่งอายุไม่ถึง 18 ปี) มีสามีหรือภริยาอยู่แล้ว

ซึ่งตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวนี้สามารถแยกพิจารณาได้เป็น 3 กรณีคือ

(1) กรณีผู้กระทำความผิดซึ่งอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ซึ่งรู้ว่าตนมีสามีหรือภริยาแล้ว แสดงความประสงค์จะสมรส (หรืออยู่กินฉันสามีภริยา) กับบุคคลซึ่งอายุต่ำกว่า 18 ปี ไม่ว่าจะรู้หรือไม่ว่าบุคคลนั้นมีสามีหรือภริยาแล้วหรือยัง

(2) กรณีผู้กระทำความผิดซึ่งอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ซึ่งรู้ว่าตนมีสามีหรือภริยาแล้ว แสดงความประสงค์จะสมรส (หรืออยู่กินฉันสามีภริยา) กับบุคคลซึ่งอายุต่ำกว่า 18 ปี โดยรู้ว่าบุคคลนั้นมีสามีหรือภริยาอยู่แล้ว

(3) กรณีผู้กระทำความผิดซึ่งอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ซึ่งไม่ว่าจะรู้หรือไม่ว่าตนมีสามีหรือภริยาแล้ว แสดงความประสงค์จะสมรส (หรืออยู่กินฉันสามีภริยา) กับบุคคลซึ่งอายุต่ำกว่า 18 ปี โดยรู้ว่าบุคคลนั้นมีสามีหรือภริยาอยู่แล้ว

อนึ่ง มาตราไม่ได้กำหนดให้ผู้ซึ่งอายุไม่ถึง 18 ปี ซึ่งเป็นองค์ประกอบความผิดดังกล่าวนี้ต้องรับผิดชอบด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นการบัญญัติมาตรานี้ขึ้นเพื่อคุ้มครองผู้ซึ่งอายุต่ำกว่า 18 ปี จากการถูกกระทำความผิดฐานสมรสซ้อนนั่นเอง ทั้งมาตรานี้ก็ไม่มีบทบัญญัติให้ยกข้อต่อสู่ได้ ดังเช่นการสมรสซ้อนกรณีปกติด้วย

ทั้งนี้ ยังได้มีการกำหนดให้การมีชู้ หรือ adultery และการผิดประเวณี หรือ fornication เป็นความผิดอาญาด้วย

มลรัฐยูทาห์ได้กำหนดความผิดฐานมีชู้ไว้ในมาตรา 76-7-103.²³ ดังนี้

“มาตรา 76-7-103. ความผิดฐานมีชู้

(1) ผู้ซึ่งสมรสแล้วกระทำความผิดฐานมีชู้เมื่อสมภารใจกระทำชำเราผู้อื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสของตน

(2) ความผิดฐานมีชู้เป็นความผิดระดับ misdemeanor ลำดับ B”

ความผิดฐานมีชู้ตามบทบัญญัติของมลรัฐยูทาห์นั้นสามารถแยกองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

(1) องค์ประกอบในส่วนของผู้กระทำนั้นต้องเป็นผู้ซึ่งสมรสแล้ว

(2) มีการกระทำคือกระทำชำเราผู้อื่น ซึ่งมีคู่สมรสของตน

(3) องค์ประกอบภายใน คือเจตนากระทำชำเราผู้อื่นนั้นโดยรู้ว่าคุณคนนั้นมีคู่สมรสของตน

ความผิดฐานมีชู้นี้ย่อมมุ่งลงโทษผู้ซึ่งสมรสแล้วเท่านั้น ส่วนบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งผู้กระทำความผิดไปกระทำชำเราด้วยนั้นไม่มีความรับผิดชอบตามมาตรานี้ เช่นเดียวกับที่เคยได้อธิบายไว้แล้ว แต่อาจมีความผิดฐานผิดประเวณีได้

มลรัฐยูทาห์ยังได้กำหนดให้การผิดประเวณีเป็นความผิดอาญา มาตรา 76-7-104.²⁴ ดังนี้

“มาตรา 76-7-104. ความผิดฐานผิดประเวณี

(1) ผู้ซึ่งยังมิได้สมรสคนใด ซึ่งสมภารใจกระทำชำเราผู้อื่น มีความผิดฐานผิดประเวณี

²³76-7-103. Adultery.

(1) A married person commits adultery when he voluntarily has sexual intercourse with a person other than his spouse.

(2) Adultery is a class B misdemeanor.

²⁴76-7-103. Fornication.

(1) Any unmarried person who shall voluntarily engage in sexual intercourse with another is guilty of fornication.

(2) Fornication is a class B misdemeanor.

(2) ความผิดฐานผิดประเวณีนี้เป็นความผิดระดับ misdemeanor ลำดับ B”

ความผิดฐานผิดประเวณีนั้นสามารถแยกองค์ประกอบได้ ดังนี้

- (1) องค์ประกอบในส่วนของผู้กระทำความผิดนั้นต้องเป็นผู้ซึ่งยังมิได้สมรสเท่านั้น
- (2) มีการกระทำคือกระทำชำเราผู้อื่น (ไม่ว่าผู้นั้นจะสมรสแล้วหรือไม่)
- (3) องค์ประกอบภายใน คือรู้ว่าเป็นการกระทำชำเราผู้อื่น

จะเห็นได้ว่าความผิดฐานนี้มีขอบเขตที่กว้างมาก แต่ก็กำหนดให้ผู้กระทำต้องเป็นผู้ซึ่งยังมิได้สมรสเท่านั้น ดังนั้น ผู้ซึ่งกระทำชำเรากับผู้อื่นซึ่งสมรสแล้ว แม้ว่าผู้นั้นจะไม่ต้องรับผิดฐานมีชู้ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ก็ต้องรับผิดตามบทบัญญัติมาตรานี้ นอกจากนั้นแล้ว มาตรานี้ยังครอบคลุมไปถึงกรณีการกระทำชำเราระหว่างผู้ซึ่งยังมิได้สมรสด้วยกันทั้งสองฝ่ายด้วย

กฎหมายอาญาซึ่งกำหนดความผิดซึ่งเกี่ยวกับการสมรสในมลรัฐยูทาห์นั้นมีความน่าสนใจทั้งพื้นหลังทางประวัติศาสตร์ และในต้วบทกฎหมายเอง ดังที่จะเห็นได้ว่ามลรัฐยูทาห์ได้มีข้อบัญญัติห้ามหลายประการเกี่ยวกับการกระทำซึ่งเกี่ยวกับตัวบุคคลซึ่งสมรสแล้ว ทั้งนี้ให้ผู้ซึ่งสมรสแล้วไปกระทำชำเราผู้อื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสของตน โดยบัญญัติเป็นความผิดฐานมีชู้ (adultery) ทั้งนี้ให้ผู้ซึ่งสมรสแล้วทำการอยู่กินฉันสามีภริยากับบุคคลอื่นอีกนอกจากคู่สมรสของตน หรือห้ามสมรสกับบุคคลอื่นอีกในขณะที่ยังมีคู่สมรสอยู่เป็นความผิดฐานสมรสซ้อน (bigamy) ทั้งนี้ก็อาจเนื่องมาจากว่าแต่เดิมนั้น มลรัฐนี้เป็นที่ตั้งของศาสนาคริสต์นิกายมอรมอนส์ (Mormons หรือที่เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints) ซึ่งมีหลักปฏิบัติให้ชายมีคู่สมรสหลายคนได้ แต่ทั้งนี้ ศาสนาคริสต์นิกายพื้นฐานของมลรัฐยูทาห์ในปลายศตวรรษที่ 19 นั้นได้ห้ามการปฏิบัติตนในการมีภริยาหลายคน และกีดกัน หรือคว่ำบาตรผู้ที่ปฏิบัติดังกล่าวออกจากสังคม²⁵ ดังนั้นเหตุนี้จึงอาจเป็นเหตุที่ทำให้ต้องบัญญัติให้การกระทำหลายอย่างดังกล่าวข้างต้นเป็นความผิดอาญาเพื่อลดล้างการประพฤติปฏิบัติดังกล่าวออกไปจากมลรัฐ

อนึ่ง บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาได้ประกาศชัดว่า สภาองเกรสไม่สามารถบัญญัติกฎหมายอันเกี่ยวกับสถาบันทางศาสนา หรือบัญญัติห้ามเสรีภาพในการปฏิบัติตามหลักศาสนา (รัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 1) จึงได้มีผู้ตั้งข้อเถียงว่าการบัญญัติความผิดห้ามการมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคนนั้นถือเป็นการละเมิดบทบัญญัติรัฐธรรมนูญดังกล่าว เพราะบางศาสนามีข้อประพฤติกให้สามารถมีคู่สมรสได้มากกว่าหนึ่งคน แต่ทั้งนี้ ศาลสูงของ

²⁵“Polygamist charged with bigamy,” <<http://archives.tcm.ie/irishexaminer/2001/05/18/story3299.asp>>.

สหรัฐอเมริกาได้กล่าวถึงกรณีดังกล่าวว่าบุคคลอาจมีเสรีภาพในการปฏิบัติตามหลักศาสนาของตน แต่ทั้งนี้การปฏิบัตินั้นก็ต้องเป็นรองกฎหมายอาญาของรัฐ และความผิดฐานสมรสซ้อนนี้ถือเป็นความผิดอาญา โดยถือเป็นหลักกฎหมายของอารยประเทศและรัฐที่นับถือศาสนาคริสต์ และความผิดดังกล่าวนี้เป็นภัยอันตรายต่อประโยชน์ของสังคม และข้อปฏิบัติของลัทธิศาสนาดังกล่าวนั้นจะเมิดต่อสามัญสำนึกของมนุษยชาติ²⁶

เมื่อดูโดยภาพรวมแล้ว บทบัญญัติความผิดฐานสมรสซ้อน หรือ bigamy ฐานมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคน หรือ polygamy ฐานมีคู่ หรือ adultery และฐานผิดประเวณี หรือ fornication นั้นมีขอบเขตของความรับผิดที่แตกต่างกันดังนี้

ความผิดฐานสมรสซ้อน หรือ bigamy ในรัฐ (รวมถึงมลรัฐ) ต่างๆ นั้นต่างก็มีองค์ประกอบของความผิดคล้ายคลึงกัน ทั้งในส่วนของผู้กระทำ การกระทำ และองค์ประกอบภายใน หรือเจตนา ทั้งนี้ ความผิดฐานสมรสซ้อน หรือ bigamy นั้นอาจจำแนกได้เป็นสองกรณี กรณีแรกมุ่งลงโทษเฉพาะผู้ซึ่งสมรสแล้ว และประการที่สองคือลงโทษผู้ซึ่งสมรสกับบุคคลซึ่งสมรสแล้ว ซึ่งตาม Model Penal Code ถือเป็นความผิดแยกออกจากความผิดฐานสมรสซ้อน กล่าวคือถือเป็นความผิดที่มุ่งลงโทษอีกฝ่ายหนึ่งในการสมรสซึ่งได้สมรสกับผู้กระทำการสมรสซ้อน (Other Party to Bigamous) และตามกฎหมายของมลรัฐอิลลินอยส์นั้นกำหนดให้การกระทำความผิดดังกล่าวนี้เป็นความผิดฐานสมรสกับบุคคลที่สมรสแล้ว (Marrying a bigamist) เป็นความผิดอีกฐานหนึ่งแยกออกมาต่างหากจากความผิดฐานสมรสซ้อน ทั้งนี้ ความผิดฐานสมรสซ้อน (เฉพาะส่วนที่มุ่งลงโทษผู้สมรสแล้ว) หรือ bigamy นั้น สามารถแยกองค์ประกอบความผิดได้ดังนี้

1. องค์ประกอบในส่วนของผู้กระทำคือต้องเป็นบุคคลซึ่งสมรสแล้ว
2. องค์ประกอบส่วนของการกระทำนั้น แบ่งได้หลายลักษณะ ดังนี้
 - 2.1 ทำการสมรสอีกครั้งหนึ่ง หรือ
 - 2.2 แสดงความประสงค์จะสมรสอีกครั้งหนึ่ง หรือ
 - 2.3 อยู่กินฉันสามีภริยาต่อมาภายในรัฐ (หรือมลรัฐ) ภายหลังจากที่ทำการสมรสซ้อนมาจากรัฐ (หรือมลรัฐ) อื่น
 - 2.4 (เฉพาะกรณีของมลรัฐยูทาห์) อยู่กินฉันสามีภริยาภายในมลรัฐ (โดยไม่จำเป็นต้องมีการสมรสครั้งที่สอง)

²⁶“Bigamy (in Civil Jurisprudence),” <http://www.newadvent.org/cathen/02564a.htm>.

3. องค์ประกอบภายนอกซึ่งเป็นตัวบุคคล คือบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งทำการสมรสด้วย ซึ่งมีคู่สมรสเดิมของผู้กระทำ

4. องค์ประกอบภายในคือเจตนาสมรสครั้งที่สอง (หรือเจตนากระทำการตาม 2.2 ถึง 2.4 แล้วแต่กรณี)

ความผิดฐานสมรสกับบุคคลที่สมรสแล้ว (Marrying a bigamist) นั้น ส่วนมากจะบัญญัติรวมกับฐานความผิดซึ่งใช้ลงโทษผู้ซึ่งสมรสแล้ว และใช้ชื่อฐานความผิดว่าเป็นฐานสมรสซ้อน หรือ bigamy เช่นเดียวกัน แต่อย่างไรก็ดี Model Penal Code ได้กำหนดให้การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดแยกออกจากความผิดฐานสมรสซ้อน กล่าวคือ ถือเป็นความผิดที่มุ่งลงโทษอีกฝ่ายหนึ่งในการสมรสซึ่งได้สมรสกับผู้กระทำการสมรสซ้อน (Other Party to Bigamous) และตามกฎหมายของมลรัฐอลิโนยสนั้นกำหนดให้การกระทำดังกล่าวนี้เป็นความผิดฐานสมรสกับบุคคลที่สมรสแล้ว (Marrying a bigamist) เป็นความผิดอีกฐานหนึ่งแยกออกมาต่างหาก โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบในส่วนของผู้กระทำ คือผู้ซึ่งยังมิได้สมรส (เพราะหากสมรสแล้ว ก็ย่อมถือเป็นความผิดฐานสมรสซ้อน หรือ bigamy ได้ทันทีโดยไม่ต้องดูว่าผู้ที่ตนจะสมรสด้วยนั้นจะมีคู่สมรสแล้วหรือไม่)

2. องค์ประกอบในส่วนของการกระทำนั้น จำแนกได้ดังนี้

2.1 ทำการสมรส หรือ

2.2 แสดงความประสงค์จะสมรส หรือ

2.3 อยู่กินฉันสามีภริยาต่อมาภายในรัฐ (หรือมลรัฐ) ภายหลังจากที่ทำการสมรสซ้อนมาจากรัฐ (หรือมลรัฐ) อื่น

2.4 (เฉพาะกรณีของมลรัฐยูทาห์) อยู่กินฉันสามีภริยาภายในมลรัฐ (โดยไม่จำเป็นต้องมีการสมรสครั้งที่สอง)

3. องค์ประกอบภายนอกซึ่งเป็นตัวบุคคล คือบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งทำการสมรสด้วย โดยบุคคลนั้นเป็นผู้ที่สมรสแล้ว

4. องค์ประกอบภายในคือเจตนาสมรส (หรือเจตนากระทำการอื่นๆ ตาม 2.1 ถึง 2.4) และโดยรู้ว่าอีกฝ่ายหนึ่งนั้นเป็นผู้ซึ่งสมรสแล้ว

ความผิดฐานมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคน หรือ polygamy นั้น มีองค์ประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบในส่วนของผู้กระทำผิดนั้นไม่ได้กำหนดให้ลงโทษเฉพาะผู้ซึ่งสมรสแล้ว หากแต่กำหนดให้ลงโทษได้ทั้งผู้สมรสแล้วและผู้ยังมิได้สมรส

2. องค์ประกอบในส่วนของกรกระทำนั้น ต้องมีการกระทำดังนี้

2.1 สมรสกับคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคนในขณะเดียวกัน หรือ

2.2 อยู่กินฉันสามีภริยากับคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคนในขณะเดียวกัน และ

2.3 มีการกระทำอันถือได้ว่าเป็นการแสดงถึงสิทธิของการมีคู่สมรสได้มากกว่าหนึ่งคน

เช่น การใช้ชีวิตสมรสแบบสามีเดียวหลายภริยาภายในบ้านหลังเดียวกัน เป็นต้น

3. องค์ประกอบภายใน คือ เจตนา

สำหรับความผิดฐานมีชู้ หรือ adultery นั้นได้มีบัญญัติไว้ในหลายมลรัฐ ซึ่งสามารถสรุปองค์ประกอบที่คล้ายคลึงกันได้ดังนี้

1. องค์ประกอบในส่วนของผู้กระทำผิดนั้น แบ่งเป็นสองกรณีได้เช่นเดียวกับการกระทำความผิดอื่น คือ

1.1 ผู้กระทำเป็นผู้สมรสแล้ว

1.2 ผู้กระทำเป็นผู้ที่ยังมิได้สมรส

2. องค์ประกอบในส่วนของกรกระทำ คือการกระทำชำเราผู้อื่น ซึ่งมีใช้คู่สมรสของตน ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้กระทำเป็นผู้ที่ยังมิได้สมรส บุคคลซึ่งผู้กระทำกระทำชำเราด้วยนั้นต้องเป็นผู้ซึ่งสมรสแล้ว

3. องค์ประกอบภายในนอกอื่น ๆ เช่นการกระทำชำเรานั้นเป็นที่เปิดเผยและเป็นที่ยอฉาว ดังเช่นที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายของมลรัฐอิลลินอยส์ หรือมีข้อเท็จจริงว่าต้องมีการอยู่กินฉันสามีภริยากันต่อมา ดังที่ได้บัญญัติไว้ในมลรัฐอลาบามา

4. องค์ประกอบภายใน คือเจตนากระทำชำเรากับผู้อื่นโดยรู้ว่าบุคคลนั้นมีใช้คู่สมรสของตน และในกรณีที่ผู้กระทำเป็นผู้ที่ยังมิได้สมรสนั้น ต้องรู้ด้วยว่าผู้ซึ่งได้กระทำชำเราด้วยนั้นเป็นผู้ซึ่งสมรสแล้ว

สำหรับความผิดฐานผิดประเวณี หรือ fornication นั้น โดยรวมแล้วมีองค์ประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบในส่วนของผู้กระทำนั้นไม่กำหนดว่าต้องสมรสแล้ว

2. มีการกระทำคือกระทำชำเราผู้อื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสของตน

3. องค์ประกอบภายใน คือมีเจตนากระทำชำเรากับผู้อื่นโดยรู้ว่ามิใช่คู่สมรสของตน

ทั้งนี้ ขอบเขตของความผิดทั้งสามในแต่ละรัฐ (หรือมลรัฐ) นั้นยังมีความเหลื่อมล้ำกันอยู่บ้าง เช่น ความผิดฐานมีชู้ หรือ adultery ของมลรัฐอลาบามานั้น หากได้กระทำในมลรัฐยูทาห์แล้วย่อมเป็นความผิดฐานสมรสซ้อนได้ เป็นต้น แต่โดยภาพรวมแล้ว ความผิดในแต่ละฐานนั้นก็ยังมีจุดหลักคล้ายคลึงกัน ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

อนึ่ง เมื่อได้พิจารณาแล้ว ความผิดฐานสมรสซ้อน (bigamy) ความผิดฐานมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคน (polygamy) ความผิดฐานสมรสกับบุคคลที่สมรสแล้ว (Marrying a bigamist) ความผิดฐานมีคู่ (adultery) และความผิดฐานผิดประเวณี (fornication) นั้น มีความแตกต่างกันดังนี้

องค์ประกอบความผิดในส่วนของผู้กระทำ ความผิดฐานสมรสซ้อนนั้นโดยมากจะกำหนดให้ตัวผู้กระทำต้องเป็นบุคคลซึ่งสมรสแล้ว (เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายของมลรัฐนั้นจะกำหนดให้รวมความผิดฐานสมรสกับบุคคลที่สมรสแล้วรวมไว้ด้วยกันกับความผิดฐานสมรสซ้อน) ในขณะที่ความผิดฐานสมรสกับบุคคลที่สมรสแล้วนั้นมักจะกำหนดให้ผู้กระทำเป็นผู้ที่ยังไม่ได้สมรส ทั้งนี้ เนื่องจากความผิดฐานนี้จะใช้ควบคู่ไปกับความผิดฐานสมรสซ้อนในการลงโทษผู้ซึ่งยังมิได้สมรส ที่ไปสมรสกับคู่สมรสของบุคคลอื่น ส่วนความผิดฐานมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคน ความผิดฐานมีคู่และความผิดฐานผิดประเวณีนั้นไม่ได้กำหนดเฉพาะแต่บุคคลซึ่งสมรสแล้วเท่านั้นที่จะกระทำความผิดได้

องค์ประกอบความผิดในส่วนของการกระทำนั้น ความผิดฐานสมรสซ้อนและความผิดฐานสมรสกับบุคคลที่สมรสแล้วนั้นต้องมีการสมรสครั้งที่สอง (หรือมีการแสดงความประสงค์จะสมรสครั้งที่สอง) เกิดขึ้น ส่วนความผิดฐานมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคนนั้นมีองค์ประกอบในส่วนของการกระทำคือการสมรสมากกว่าหนึ่งครั้ง หรืออยู่กินฉันสามีภริยา (ไม่ว่าจะมีการสมรสหรือไม่) กับคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคนภายในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ส่วนความผิดฐานมีคู่ นั้น องค์ประกอบภายนอกจะคล้ายคลึงกับความผิดฐานผิดประเวณี ที่เพียงมีการกระทำชำเราที่อาจต้องรับโทษได้ โดยที่ความผิดฐานมีคู่ นั้น ในการกระทำชำเราระหว่างกันนั้นจะต้องมีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด (หรือทั้งสองฝ่าย) ที่เป็นผู้ซึ่งมีคู่สมรสแล้ว ส่วนความผิดฐานผิดประเวณีนั้นมิได้กำหนดว่าจะต้องมีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นผู้ที่สมรสแล้วในการกระทำชำเรา เว้นแต่ในบางมลรัฐที่กำหนดให้ความผิดฐานผิดประเวณีนั้นคือการกระทำของบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งยังมิได้สมรสในการกระทำความผิดฐานมีคู่

ดังนั้น เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าความผิดฐานผิดประเวณีนั้นจะมีขอบเขตการลงโทษกว้างที่สุด คือลงโทษโดยไม่กำหนดว่าผู้กระทำนั้นจะต้องเป็นผู้ที่สมรสแล้วหรือไม่ และลงโทษการกระทำชำเรา โดยไม่จำเป็นต้องมีการอยู่กินฉันสามีภริยา หรือการจดทะเบียนสมรส และในบางมลรัฐยังกำหนดให้สามารถลงโทษผู้กระทำชำเราผู้อื่น ทั้งที่ในการกระทำชำเรานั้นทั้งสองฝ่ายเป็นผู้ซึ่งยังมิได้สมรส แต่ในบางมลรัฐก็บัญญัติความผิดฐานผิดประเวณีเพื่อลงโทษผู้ซึ่งกระทำชำเราผู้อื่นซึ่งสมรสแล้ว (ซึ่งผู้ซึ่งสมรสแล้วในการกระทำชำเรานั้นมีความผิดฐานมีคู่) ซึ่งความผิดฐานผิดประเวณีนั้นจะเป็นการบัญญัติควบคู่ไปกับความผิดฐานมีคู่ โดยความผิดฐานมีคู่

นั้นจะมุ่งลงโทษผู้ซึ่งมีคู่สมรสแล้วที่ได้กระทำซ้ำเราผู้อื่นที่มีคู่สมรสของตน ส่วนความผิดฐานผิดประเวณีนั้นก็ใช้สำหรับลงโทษผู้ซึ่งยังมิได้สมรสที่กระทำซ้ำเราผู้อื่นซึ่งสมรสแล้ว เพื่อให้สามารถลงโทษผู้กระทำทั้งสองฝ่ายของการกระทำดังกล่าวได้

สำหรับความผิดฐานสมรสซ้อนนั้นมุ่งลงโทษผู้ซึ่งทำการสมรสอีกครั้งหนึ่งโดยที่ผู้นั้นมีคู่สมรสอยู่แล้ว และความผิดฐานสมรสกับบุคคลที่สมรสแล้ว ที่มุ่งลงโทษผู้ซึ่งยังมิได้สมรสที่ไปสมรสกับคู่สมรสของบุคคลอื่นนั้น มีขอบเขตการลงโทษที่แคบกว่าความผิดฐานมีคู่และความผิดฐานผิดประเวณี ที่ไม่จำเป็นต้องมีการสมรสก็ถือเป็นความผิดแล้ว ทั้งนี้ ความผิดฐานสมรสซ้อนนั้นมีความคล้ายคลึงกับความผิดฐานมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคน แต่ทั้งนี้ความผิดฐานมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคนนั้นมีองค์ประกอบในส่วนของการกระทำมากกว่าความผิดฐานสมรสซ้อน ที่ต้องมีการแสดงออกถึงการอ้างสิทธิในการสมรสมากกว่าหนึ่งครั้ง ในขณะที่ความผิดฐานสมรสซ้อนนั้นอาจเป็นการกระทำโดยไม่แสดงออกถึงการอ้างสิทธิในการสมรสมากกว่าหนึ่งครั้งก็ได้ เช่นคู่สมรสในการสมรสครั้งที่สองอาจไม่ทราบมาก่อนเลยว่าผู้กระทำนั้น มีคู่สมรสอยู่แล้ว เนื่องจากผู้กระทำปิดบังข้อเท็จจริงดังกล่าวเพื่อให้อีกฝ่ายยินยอมสมรสด้วย เป็นต้น

ดังนั้น โดยสรุปแล้วความผิดฐานสมรสซ้อน (bigamy) ความผิดฐานมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคน (polygamy) ความผิดฐานสมรสกับบุคคลที่สมรสแล้ว (Marrying a bigamist) ความผิดฐานมีคู่ (adultery) และความผิดฐานผิดประเวณี (fornication) นั้น มีความแตกต่างกัน และมีขอบเขตการลงโทษต่างกันไปในแต่ละมลรัฐ ทั้งนี้แล้วแต่การกำหนดขอบเขตของแต่ละมลรัฐ โดยแต่ละมาตรานั้นได้ถูกบัญญัติขึ้นเพื่อใช้อย่างเกื้อหนุนกัน เพื่อคุ้มครองความมั่นคงของสถาบันครอบครัวที่ตั้งอยู่ในมลรัฐนั้นๆ ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น